

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 11 juli 1996 door de Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende de vormvoorschriften en de behandeling van beroepen inzake aanvragen voor een bouw- of verkavelingsvergunning", heeft op 12 juli 1996 het volgend advies gegeven :

Om overeenkomstig het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 15 oktober 1991, het spoedeisend karakter van de adviesaanvraag te staven, wordt aangevoerd wat volgt :

"Gelet op de hoogdringendheid, gezien de instanties die over een beroep dienen te oordelen thans vaak niet of slechts na herhaalde aanmaningen over een goed samengesteld dossier kunnen beschikken om met kennis van zaken over het beroep te kunnen oordelen en deze situatie dringend dient te worden verholpen, had ik graag dat het advies zou worden verstrekt binnen de bij artikel 84 van de gecoördineerde wetten voorgeschreven termijn".

*

* *

Gelet op het korte tijdsbestek dat hem is toegemeten, dient de Raad van State zich te beperken tot de volgende opmerkingen.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP.

Het voor advies aan de Raad van State voorgelegde ontwerp beoogt de vormvereisten te bepalen waaraan beroepen, ingesteld bij de bestendige deputatie of bij de Vlaamse regering tegen beslissingen genomen met betrekking tot bouw- of verkavelingsvergunningen moeten beantwoorden.

.../...

De artikelen 55 en 57, § 1, eerste lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en stedebouw, die voorzien in de voornoemde beroepsprocedures, machtigen de Vlaamse regering niet uitdrukkelijk tot het uitvaardigen van zulke nadere vormvoorschriften met betrekking tot de behandeling van deze beroepen. Toch kan worden aanvaard dat de Vlaamse regering op grond van haar algemene uitvoeringsbevoegdheid, bedoeld in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de voornoemde maatregelen kan nemen, uiteraard binnen bepaalde perken.

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

1. Het ontwerp bepaalt voor de onderscheiden beroepen "op straffe van onontvankelijkheid" welke gegevens vermeld moeten worden in het aangetekend schrijven waarmee het beroep wordt ingediend en welke stukken door de verzoeker aan de beroepsinstantie moeten worden bezorgd. Weliswaar kan, zoals zoëven is uiteengezet, de Vlaamse regering nadere procedureregels bepalen, met inbegrip van procedurele sancties, toch vloeit uit het evenredigheidsbeginsel voort dat de procedurele sanctie - in casu de onontvankelijkheid van het beroep - in een redelijke verhouding moet staan tot het verzuim. Het ontwerp zal in verscheidene van zijn bepalingen dan ook anders moeten worden geredigeerd omdat op diverse plaatsen in het ontwerp de sanctie van de onontvankelijkheid overdreven lijkt en dus niet in verhouding staat met het - voor de beoordeling van het beroep - minder essentieel karakter van de gegevens en de stukken die moeten

.../...

worden medegedeeld. Zulks klemmt des te meer wanneer het gegevens of stukken betreft die ook door andere in de beroepsprocedure betrokken instanties moeten worden medegedeeld (vergelijk bijv. artikel 2, derde lid, vierde gedachtenstreepje, met artikel 4, eerste lid, derde gedachtenstreepje).

2. Een aantal bepalingen van het ontwerp zijn in strijd met artikel 55 van de voornoemde wet van 29 maart 1962. Zo wordt het ingaan van de termijn bedoeld in artikel 55, § 2, tweede lid, van deze wet vooruitgeschoven indien toepassing wordt gemaakt van artikel 2, laatste lid, van het ontwerp, samengelezen met artikel 17, tweede lid, van het ontwerp. Dezelfde opmerking geldt voor artikel 5, laatste lid, juncto artikel 18, tweede lid, van het ontwerp ten aanzien van het bepaalde in artikel 55, § 2, vierde lid, van de voornoemde wet van 29 maart 1962.

Blijkens diverse bepalingen van het ontwerp (zie de artikelen 2, tweede lid, 5, tweede lid, 9, tweede lid, en 12, tweede lid, van het ontwerp) dient de aanvrager of de instantie die beroep aantekent, op straffe van onontvankelijkheid van het beroep, mede te delen of hij of zij al dan niet gehoord wenst te worden. Een dergelijke procedurele sanctie komt in strijd met het in artikel 55 van de wet van 29 maart 1962 onverkort gewaarborgd recht van de partijen om gehoord te worden.

.../...

3. Wanneer het ontwerp termijnen bepaalt waarin de voornoemde wet van 29 maart 1962 niet voorziet (zie bijvoorbeeld de artikelen 9, laatste lid, en 12, laatste lid, van het ontwerp), kunnen deze slechts als termijnen van orde en in geen geval als vervaltermijnen worden beschouwd.

4. Sommige bepalingen van het ontwerp parafraseren bepalingen van artikel 55 van de voornoemde wet van 29 maart 1962, doch op een onvolkomen wijze, waardoor bij de toepassing van het ontwerp interpretatiemoeilijkheden zullen ontstaan. Zo definieert artikel 1, 4°, van het ontwerp op onvolledige wijze de gevallen waarin een beroep kan worden aangetekend bij een hogere instantie. Vergelijk ook artikel 3 van het ontwerp met artikel 55, § 1, eerste lid, laatste volzin, van de voormelde wet, en artikel 6 van het ontwerp met artikel 55, § 2, tweede lid, van deze wet. In ieder geval zullen de stellers van het ontwerp er moeten over waken dat, indien omwille van de leesbaarheid het nodig is bepalingen van de wet over te nemen, zulks niet in van de wet afwijkende bewoordingen mag gebeuren.

5. Voor het bepaalde in artikel 5, derde lid, in fine, waaruit op onrechtstreekse wijze blijkt dat de betaling van een retributie wordt opgelegd, is geen rechtsgrond te vinden in de wet van 29 maart 1962.

.../...

6. Uit de sub 1 tot 5 gemaakte opmerkingen moet worden geconcludeerd dat het ontwerp grondig dient te worden herwerkt.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : J. DE BRABANDERE, kamervoorzitter,

M. VAN DAMME, staatsraden,
D. ALBRECHT,

Mevrouw : A. BECKERS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. E. VANHERCK, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

J. DE BRABANDERE.